

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

מגילה - ד'

1. אלו מימרות של ר' יהושע בן לוי למדנו?

- א. לוד, אונו, גיא החרשים, מוקפות חומה מימות יהושע בן נון. אמנם לפי המבואר בפסוקים - פירש ר' אלעזר שבימי פלגש בגבעה חרבו ובא אלפעל ובנאם ושוב נפלו, ובא אסא ושיפצם.
- ב. נשים חייבות במקרא מגילה שאף הן היו באותו הנס, שנגזר עליהן מיתה.
- ג. פורים שחל להיות בשבת, אע"פ שאין קוראין מגילה, שואלין ודורשין בענינו של יום. ואע"פ שכבר שנינו לגבי כל יו"ט משה תיקן להם לישראל שיהיו שואלין ודורשין בענינו של יום, נתחדש בפורים שלא גוזרים משום קריאת המגילה, שאסור שמא יטלטל.
- ד. חייב אדם לקרוא המגילה בלילה ולשנותה ביום, שנא': "...אקרא יומם.. ולילה ולא דומיה ליו". ואין הכוונה 'לשנותה' - משניות מגילה, אלא לשנות שוב. ויש שלמדו מהפסוק: "למען יזמרך כבוד" - ביום, "ולא ידום" - בלילה.

2. ר' חנינא ביאר ש'מקדימין ליום הכניסה' הוא תקנה לבני הכרכים שבני הכפרים יהיו פנויים לספק להם מים ומזון. מאלו ברייתות הקשו עליו?

- א. חל להיות י"ד ביום שני, כפרים ועיירות קוראין בו ביום ומדוע שלא יקדימו. ומתריצים: שא"א להקדים ליום חמישי שלפניו, כיון שהוא י' אדר.
 - ב. חל להיות י"ד ביום חמישי, כפרים ועיירות קוראין בו ביום, ומדוע שלא יקדימו. ומתריצים: שלא דוחים מיום הכניסה אחד ליום הכניסה אחר.
 - ג. אמר ר' יהודה שכשאין נכנסים בני הכפרים בשני וחמישי אין מקדימין. וקשה שאעפ"כ יקדימו כדי שיהיו פנויים בט"ו עבור בני כרכים.
- אלא למסקנא:** תקנו לבני הכפרים שיוכלו לקרות המגילה בימים שכבר באים ממילא, מפני שמספקים מים ומזון.

3. מדוע ברישא של המשנה נקט התנא ימי קריאת המגילה לפי תאריכי החודש, וכשבא לפרש נקט לפי ימי השבוע?

אילו נקט בסיפא לפי סדר החודש, היה זה שלא לפי סדר ימי השבוע ויכול להביא לידי טעות.

4. חל י"ד בערב שבת - מתי קוראים כפרים, עיירות, ומוקפות חומה?

- ת"ק **בברייתא** - כפרים ועיירות מקדימים לחמישי. ומוקפין בו ביום. והטעם "בכל שנה ושנה" כשם שבכל שנה עיירות קודמות למוקפין, כך כאן.
- לרבי** - אלו ואלו בו ביום. והטעם "כל שנה ושנה" - כשם שבכל שנה עיירות לא נדחים, כך גם השנה.
- ת"ק **בברייתא השניה** - מוקפין וכפרים מקדימים. ועיירות בו ביום. והטעם "בכל שנה ושנה" - כשם שכל שנה עיירות ב"ד זמן המוקפים שונה, כך כאן.
- ר' יוסי** - אלו ואלו בו ביום. והטעם "ככל שנה ושנה" כשם שבכל שנה אין מוקפין קודמין, כך השנה. ומשנתנו הן כר' יוסי והן כרבי.

5. חל י"ד בשבת, מתי קוראים המגילה?

ת"ק - כפרים מקדימים לחמישי, עיירות בשישי, מוקפות חומה בראשון.
רבי - הואיל ונדחו עיירות ידחו לחמישי. ודווקא משום שנדחו, אבל כשחל י"ד בערב שבת לא ידחו.

6. לכולי עלמא לא קוראים מגילה בשבת, מה הטעם?

- רבה** - הכל חייבים בקריאה ואין הכל בקיאין בקריאה. גזירה שמא מתוך שבהול לקרותה, יטלנה בידו וילך אצל בקי ללמוד ויעבירנה ד"א ברה"ר.
- וזה הטעם אף של שופר ושל לולב.
- רב יוסף** - טעם נוסף - מפני שעניניהם של אביונים נשואות לקבל מתנות, ואכן למדנו בברייתא שהואיל ואמרו שבכפרים מקדימים אף מתנות לאביונים גובין ומחלקין בו ביום, כיון שעניניהם של עניים נשואות במקרא מגילה. אבל שמחה נוהגת רק בזמנה י"ד באדר ואפילו לבני כפרים.